

Ny metode halverte fraværet

Fidel Helgi Sanchez har halvert sykmeldingsperioden for sine pasienter ved karpaltunneloperasjon etter at han tok i bruk en ny, endoskopisk metode.

Spesialist i ortopedisk kirurgi, Fidel Helgi Sanchez ved Volvat medisinske senter i Oslo, har siden 2007 benyttet en ny endoskopisk operasjonsmetode for Carpal Tunnel Syndrome (CTS). Så vidt han kjenner til, er han den eneste i Norge som har tatt i bruk Agee-skopi for å kutte ligament og gjøre plass til Nervus Medianus når denne nerven er kommet i klem i karpaltunnelen.

Instrumentet har en kniv i tuppen som kutter kontrollert via kun én åpning i hånden på cirka én centimeter. Etter å ha operert om lag 200 pasienter med denne metoden, ønsker han å dele sine positive erfaringer med kolleger.

Smerter om natten

Sanchez karakteriserer CTS som en relativt hyppig lidelse som kan ha ulike årsaker. Symptomene er nummenhet og prikkninger i tommel-, peke- og langfinger. Dette kan være plagsomt når man bruker hendene og kan føre til smerter om natten.

Den vanlige operasjonsmetoden har vært åpen kirurgi i håndflaten, som vanligvis medfører sykefravær på over 30 dager. To endoskopiske metoder er utviklet. Den ene, Chow-skopi, krever to åpninger inn til karpaltunnelen, én for kamera og én for kniven.

– Det revolusjonerende med Agee-skopi er at man bare trenger én åpning for både å kutte og se, forteller Sanchez til Dagens Medisin.

Fornøyde pasienter

Han har tidligere operert CTS med åpen kirurgi. Etter å ha fått opplæring i bruk av Agee-skopi i München, begynte han å bruke den nye metoden. 45 av pasientene som Sanchez opererte de første årene, har fylt ut et spørreskjema han sendte dem om symptomer og smerter, tilfredshet, sykmeldings-tid, arr – og om de ville ha valgt den samme operasjonen igjen.

Resultatet av undersøkelsen var svært positivt. Alle 45 svarte at de hadde blitt kvitt smertene. 43 hadde blitt helt kvitt symptomene, mens to hadde noe stivhet i håndleddet og av og til enkelte strålinger.

44 hadde ingen nevneverdige problemer med arr, mens én hadde

FOTO: SIGURD AARVIG

Det revolusjonerende med Agee-skopi er at man bare trenger én åpning for både å kutte og se

Helgi Sanchez, Volvat medisinske senter i Oslo

45

pasienter som Sanchez opererte de første årene, svarte alle at smertene var borte. 43 av dem var kvitt symptomene fullstendig.

lett fortykkelse i arret. Alle ville ha valgt den samme operasjonen om igjen hvis de skulle ha behov for et nytt inngrep.

Sykmelder i 14 dager

42 av pasientene mente at 18 dager sykmelding var tilstrekkelig, mens tre trengte én til to uker ekstra sykmelding. Sanchez forteller at han nå, som standard, sykmelder pasientene i 14 dager etter operasjonen, og dette holder for de fleste. Operasjonstiden var i be-

gynnelsen på 40 minutter, mens han nå utfører inngrepet på ti minutter.

Sanchez presenterte resultatene fra sin private undersøkelse på ortopedisk høstmøte i 2009, og han fikk flere henvendelser fra interesserte kolleger etterpå. Nå er han invitert til å snakke om Agee-teknikken på vintermøtet til den artroskopiske underforeningen av Ortopedisk spesialistforening.

MED PISTOL:

En om lag én centimeter åpning ved håndleddet er alt som trengs for å føre inn kamera og kniv til å utvide karpaltunnelen, forteller Fidel Helgi Sanchez, spesialist i ortopedisk kirurgi.

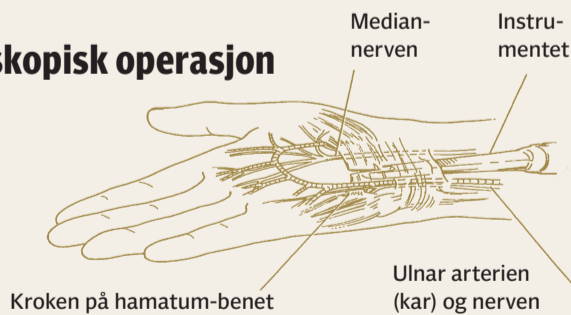
FAKTA

Karpaltunnelsyndrom

- Karpaltunnelen, Carpal Tunnel, er dannet av den brede sene-skjeden som beskytter og har en støttefunksjon for senene i underarmen, og underarmsbenene. Gjennom tunnelen går nervus medianus, sener og blodårer.
- Av ulike grunner kan det bli trangt i karpaltunnelen, og man får Carpal Tunnel Syndrome (CTS), som gir nummenhet og prikkninger ut i fingrene.
- CTS forekommer hos 3–4 prosent av den voksne befolkningen.
- Behandlingen går ut på å kutte ligamentet for å gi mer plass til nerven. Konvensjonelt har det skjedd ved åpen kirurgi.
- Den endoskopiske metoden krever en mye mindre åpning og gir mindre arr, mindre smerter og raskere bedring.

FAKTA

Endoskopisk operasjon

ENDOSKOPISK: Skissen viser hvordan Agee-skopet føres inn for å utføre CTS-operasjonen.

Magesmerter uten organisk forklaring

Tilbakevendende magesmerter uten organisk forklaring er vanlig hos barn og unge.

Dette viser en doktorgradsstudie som cand.med. Helene Helgeland ved Institutt for klinisk medisin på Universitetet i Oslo har utført.

Helgeland har studert klassifis-

kasjon av og kjennetegn ved barn og unge med tilbakevendende magesmerter, og videre utforsket faktorer som kan være av betydning for utvikling av tilstanden og for prognose.

Konklusjonen er at samspill mellom biopsykososiale faktorer

har betydning for utvikling og forløp av plagene. Leger må ha en bred og helhetlig forståelse ved utredning og behandling av magesmerter hos barn og unge, og ikke bare lete etter en organisk årsak til plagene.

I et utvalg av 456 ungdommer

(14 år) i befolkningen hadde 13 prosent tilbakevendende magesmerter. 152 barn (4-15 år) utredet ved sykehuspoliklinikker, hadde 93 prosent magesmerter uten organisk forklaring.

Sigurd Aarvig
redaksjonen@dagensmedisin.no

Transnasal, ikke transnatal

I forrige utgave av Dagens Medisin (5/2011) kom vi i skade for å skrive transnatal i en tittel og på forsiden, da vi i en artikkel omtalte bruk av transnasal gastroskopi (TNE) i Trondheim. Vi beklager dette. (red).